

DR. M. OPEKA:

BLAŽENA MED ŽENAMI!

PRIZOR S PETJEM IN ŽIVIMI PODOBAMI.

(V Judeji blizu Oljske gore. — Judovska hiša. Nad vrati in po stenah hebrejski napisi. Miza. Vrč z vodo. Molitvena jermena. Tla pregrnjena s preprosto preprogo iz bičja. Nizke klopi. Na klopeh čepé štiri deklice in molijo psalme.)

Ena deklica:

Sezidaj Jeruzalem kmalu na veke in postavi sredi njega Davidov prestol!

Druge tri:

Poženi mladika iz Jesetove korenine in izrasti cvetlica iz njegovega korena!

Ena:

Daj, da kmalu požene mladika Tvojega hlapca Davida, in njegov rog naj se povzdigne po Tvojem odrešenju; zakaj Tvojega odrešenja smo vedno upali.

Druge tri:

Poženi mladika iz Jesetove korenine in izrasti cvetlica iz njegovega korena!

Ena:

Slavljen bodi Večni, po katerem poganja rog izveličanja!

Druge tri:

Poženi mladika iz Jesetove korenine in izrasti cvetlica iz njegovega korena!

(V ozadju harmonij in petje: „Vi oblaki ga rosite...“)

(Harmonij igra *pp.* dalje. — Zunaj se zasliši hrum in šum ljudstva. Vrvenje, klici. Izmed šuma se razločijo ženske besede: „Blagor telesu, ki te je rodilo, in prsom, ki so te dojile!“ Množica ponavlja klic: „Blagor!... blagor!“... Dekleta se prestrašijo. Tri se stisnejo skupaj.)

Ena deklica

(stopi k oknu. — Vznemirjeno):

Kaj se je dogodilo, večni Bog!
Tam zunaj ljudstva silna množica
vrvi, strmi, začudeno vzklikava...
Kaj se je dogodilo? — —

(Premor.)

Mati naša

prihaja, sestre, iz te množice,
prihaja naglo, in obraz žari
ji v čudnem, nepopisno jasnem žaru,
in ljudstvo, sestre — ali čujete —

(Zunaj klici: „Have! have!“...)

za njo hrumeče kliče: „Have! have!“...

(Harmonij: „Ave Marija...“)

(Mati vstopi. Zasôpla je, veselo razburjena. Hčere se zgrnejo okrog nje.)

Hčere

(vse obenem):

Kaj se je dogodilo, mati, kaj?

Mati

(samo sôpe):

Ah, deca moja, videla sem ga!

Hčere:

Kogá? kogá?

Mati:

Mesija, hčere moje,

Mesija — —

Ena hči:

Mati, o pripoveduj nam!

(Hčere se stisnejo k materi. — Zunaj šum poneha. — Harmonij, ki je igral doslej *ppmo.*, utihne. — Mati posadi hčere po stolcih. Potem proti oknu strmé pripoveduje.)

Mati

(navdušeno):

Mesija, dà, Mesija — njega, hčere,
so srečne moje videle oči:
obljubljenega v izgubljenem raj,
pričakovanega od davnih dni...
Poslal ga je, da nas obišče v miru,
On, ki je zvest v obljubah vekomaj,
da v njem oveselé se naša srca,
da vrne dušam izgubljeni raj...

(Sede. — Polahneje.)

Verjela nisem, ko so pravili...
Zdaj sama, sama vse sem videla...
O, kakšen čudež, hčere, kakšen čudež!

(Se oddahne.)

Poznale ste nesrečnega moža,
ki slep in mutast taval je po potih,
od satana hudobnega obseden.
Kako bežali ste pred njim otroci,
kadàr je v srdu nemem zablesnel,
kadàr božjastno se je zvil na cesti
in v strašni môči je pestil roké! —
Le-tega pripeljali so k Mesiju,
češ: Če si prerok res, ozdravi ga!
In čujte, deca moja, strašni čudež!
Iztegnil je Mesija blago roko,
odprl je usta, milost govoreča:
„Ozdravljen bodi!“ In pri tisti priči
zapustil ga je satan hudodelni,
in slepec videl, mutec je govoril...
Tedaj pa zahrumelo je med ljudstvom:
„O, kdo je ta? Kaj ni sin Davidov?“...

(Vstane. — Vzneseno.)

O, kdo je ta? Ti slepo, slepo ljudstvo!
Mesija je, resnični naš Mesija,
in moje so ga videle oči:
prerokovanega v prerokbah slavnih,
pričakovanega od davnih dni...
Kako pa kdo naj taka čuda dela,
če od Jehova ni do nas poslan,
če ni od Večnega oblast njegova,
če z božjo silno ni močjo obdan!

(Zopet sede. — Mirneje):

Pismarji, farizeji so vršali:

„Ne verjemite — Belcebub je ž njim!“
Todà kako jih je zavrnil, hčere:
Dostojno, mirno, resno, veličastno
zvenela jim modrosti je beseda,
da so se tresli od neznane groze,
da od sramú so rdeli jim obrazi...

(Odmor.)

Vse to sem videla in slišala:
ljubezen, moč, oblast Mesijevo,
krotkost, milobo in modrost njegovo,
pa farizejsko — reči smem — zavist...

Tedaj, ne veim odkod, je vstala v duši
podoba njena mi, ki tega sina
je dala svetu... Srečna, srečna žena,
po tebi čast je došla nam ženám,
teptanim, od nikogar spoštovanim...
In nekaj se mi je zgenilo v prsih,
vzkipelo je, na usta je privrelo:
„Oj blagor! blagor!“ sem zaklicala,
kot žena sem zaklicala in mati:
„Telesu blagor, ki te je nosilo,
in blagor prsom, ki so te dojile!“

(Vstane. — Zelo slovesno):

In še kipi in še glasi se v meni:
Oj blagor, mati ti Mesijeva!
Ti si pač tisto večno čudo božje,
ki prerok ga je v duhu nekoč zrl:
— Devica Davidova bo spočela,
in sin bo močni nam okove strl.
Devica-mati — kdaj od vekov slišal
besedo táko je človeški sluh...
O, preko vseh mejâ narave naše
objel je tebe božji močni duh!
Zato te bom povzdigovala, mati
Mesijeva — vsekdar in vekomaj,
vsak dan proslavljala ime bom tvoje
in blagrovala te bom — vekomaj.
Oznanovale bodo tvojo hvalo
nevredna moja usta — vekomaj,
in vse človeštvo tvojemu imenu
naj vdano slavo poje — vekomaj!

(Harmonij. Pesem: „Blažena Marija...“)

Kako smo nizko vse žené pod tabo,
in zopet: v tebi smo povišane
device, matere... In duh mi pravi:
po tebi bodo vse uslišane
prošnje, ki solzne jih zemlje otroci
v bridkostih težkih svojega srca
vse pozne bodo, vse bodoče veke
ih teč pošiljali jih do neba...

(Tu se zamakne in govori v viziji. Stojé, levo roko naslonjeno ob mizo, desno iztegnjeno-dvignjeno. — Zadnja stena se razmakne. Za tanjšico se pokaže podoba Brezmadežne. Bengalična luč obsveti prizor. — Deklice na odru se od strmenja zgrudijo na tla. Med izprevodi devic, mater, kraljic in delavk harmonij in pesmi.)

(V viziji.)

Ah, vidim jih... iz našega rodú
kako prihajajo do Tebe, mati,
ljubezen v srcu in zaupanje...

(Prihajajo device z lilijami... Harmonij pp.)

Device hodijo, ki v tvojem vrtu
utrgale so belo lilijo —:
— O, čuvaj nam, Devica, cvet nedolžni,
ki svet mu drage cene ne pozna,
ogradi ga, čeprav s trpljenja trnjem,
da zlobna noga ga ne potéptá —
Pozdravljena! usliši nas, Devica!

(Harmonij močnejše. Pesem: „O Devica pomočnica...“)

(Matere z otroki. — Harmonij zopet pp.)

In matere radosti materinske
in bóli svoje ti izročajo —:

— Ozri se, Mati, na te upe naše,
na deco našo milostno poglej:
Viharna so življenja trudna pota —
ljubezni tvoje dih nad njimi vej!
Pozdravljena! Usliši nas, o Mati!

(Harmonij močnejše. — Pesem: „O Marija, naša ljuba Mati...“)

(Kraljice s kronami na glavi. — Harmonij pp.)

Kot k Salomonu modremu Kraljice
do tebe romajo, preblazena —:
— Modrosti prave úči nas, Kraljica,
in ljudstva naša vódi srečno pot!
Do večnih ciljev kaži in privedi
do neminljivih, večnih nas dobrot!
Pozdravljena! usliši nas, Kraljica!

(Harmonij močnejše. — „Marija Kraljica, nebeška Gospa...“)

(Delavke. — Harmonij pp.)

In zapuščene, revne, glej trpine,
Kako do tebe stegajo roké —:
— Usmiljena! tolaži nas sirote —
Vse trde, težke žulje na dlaneh,
darujemo ti vse trpljenje svoje,
vse grenke solze v utrujenih očeh —
Pozdravljena! usliši nas, Marija!

(Harmonij močno: „Marija, k Tebi uboge reve...“)

Zastor pade.

(Za zastorom pesem: „Tota pulchra es Maria...“ ali kaka druga. Med pesmijo se odgrne živa podoba: skupina vseh, ki so hodili v izprevodih mimo kipa.)

